

สนค. เปิดเผยผลการจัดทำดัชนีชี้วัดศักยภาพการนำเข้าของประเทศคู่ค้า พร้อมเสนอแนวทางส่งเสริมตลาดส่งออก เพิ่มบทบาทและส่วนแบ่งตลาดของสินค้าไทยในตลาดโลก

ดัชนีชี้วัดศักยภาพการนำเข้า หรือ Import Potential Index (IPI) เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความสามารถในการนำเข้าของประเทศคู่ค้าของไทย เพื่อใช้วางแผนทางส่งเสริมตลาดส่งออก โดยประเทศที่มีศักยภาพการนำเข้าสูงสุดยังคงเป็นสหรัฐอเมริกา รองลงมา คือ จีน สิงคโปร์ ฮองกง เนเธอร์แลนด์ ซึ่งไทยยังมีช่องว่างในการขยายโอกาสทางการค้ากับประเทศที่มีศักยภาพการนำเข้าสูงอีกหลายประเทศ ที่ไทยยังส่งออกไปไม่มากนัก หรือยังส่งออกไปได้น้อยกว่าศักยภาพในการนำเข้าของประเทศคู่ค้า โดยเฉพาะทวีปยุโรป

นายภูสิต รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) เปิดเผยว่า สนค. ได้จัดทำรายงานดัชนีชี้วัดศักยภาพการนำเข้า (Import Potential Index: IPI) เพื่อเป็นเครื่องมือประเมินความสามารถในการนำเข้าของประเทศคู่ค้าของไทย ซึ่งได้จัดทำต่อเนื่องเป็นปีที่สาม สำหรับการจัดทำดัชนี IPI ครั้งนี้ ครอบคลุมประเทศคู่ค้าใน 10 ภูมิภาค (อาเซียน เอเชียตะวันออก เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง โอเชียเนีย ยุโรป อเมริกาเหนือ ลาตินอเมริกา รัสเซียและเอเชียกลาง และแอฟริกา) รวมทั้งสิ้น 89 ประเทศ โดยพิจารณาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สะท้อนศักยภาพในการนำเข้า 6 มิติ 34 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) มิติเศรษฐกิจมหภาค 5 ตัวชี้วัด (2) มิติการค้ากับต่างประเทศ 4 ตัวชี้วัด (3) มิติต้นทุนทางการค้าระหว่างประเทศ 7 ตัวชี้วัด (4) มิติโครงสร้างพื้นฐานทางการค้า 5 ตัวชี้วัด (5) มิติเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ 5 ตัวชี้วัด และ (6) มิติแนวโน้มเศรษฐกิจในอนาคต 8 ตัวชี้วัด

ผลการจัดอันดับดัชนี IPI พบว่าประเทศที่มีศักยภาพการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรก คือ สหรัฐอเมริกา จีน สิงคโปร์ ฮองกง เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ตามลำดับ โดยภูมิภาคเอเชียตะวันออก (จีน ฮองกง ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้) มีศักยภาพในการนำเข้าสูงสุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ รองลงมา คือ ภูมิภาคอเมริกาเหนือ ยุโรป และโอเชียเนีย (ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์) ซึ่งล้วนเป็นตลาดส่งออกสำคัญของไทยในปัจจุบัน นอกจากนี้ สิงคโปร์ มาเลเซีย และเวียดนาม ที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกับไทย มีศักยภาพการนำเข้าที่สูงขึ้นอย่างน่าสนใจ

นายภูสิตฯ กล่าวเพิ่มเติมว่า สนค. ได้นำผลคะแนนดัชนี IPI มาพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ระดับมูลค่าส่งออกของไทยไปยังประเทศคู่ค้า (Export value) ความเข้มข้นของการส่งออกของไทยไปยังประเทศคู่ค้า (Export intensity) และความสอดคล้องระหว่างประเภทสินค้านำเข้าของประเทศคู่ค้ากับสินค้าส่งออกของไทย (Trade Complementarity) สามารถแบ่งกลุ่มประเทศคู่ค้า และวางแผนทางการส่งเสริมและผลักดันการส่งออกของกระทรวงพาณิชย์ ดังนี้

(1) กรณีที่ประเทศคู่ค้ามีศักยภาพการนำเข้าสูง และระดับมูลค่าส่งออกของไทยไปประเทศนั้นๆ สูงด้วย สามารถแบ่งกลุ่มประเทศได้เป็น 2 กลุ่มย่อย ดังนี้

1.1) กลุ่มประเทศที่ไทยสามารถส่งออกได้ตามศักยภาพการนำเข้าของประเทศคู่ค้าแล้ว ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน สิงคโปร์ ฮองกง ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย และอินเดีย ควรมีแนวทางการส่งเสริมและผลักดันการส่งออกที่สำคัญ คือ “การรักษาฐานตลาด” ตลอดจนปรับปรุงพัฒนา และรักษามาตรฐานสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด และสร้างความจงรักภักดีต่อสินค้าไทยอย่างต่อเนื่อง

1.2) กลุ่มประเทศที่ไทยยังส่งออกได้น้อยกว่าศักยภาพการนำเข้าของประเทศคู่ค้านั้น ประกอบด้วย ประเทศในภูมิภาคยุโรป 14 ประเทศ (เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ เดนมาร์ก สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ สวีเดน ฝรั่งเศส เบลเยียม สเปน เช็ก โปแลนด์ ฮังการี และอิตาลี) เอเชีย 5 ประเทศ (เกาหลีใต้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ และอิสราเอล) อเมริกาเหนือ 2 ประเทศ (แคนาดา และเม็กซิโก) ชิลี และรัสเซีย โดยควรมีแนวทางส่งเสริมและผลักดันการส่งออกที่สำคัญ คือ “การขยายความร่วมมือและเปิดเสรีการค้าระหว่างกันมากขึ้น” ตลอดจนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ และรักษามาตรฐานสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด รวมทั้งหาช่องทางการค้าใหม่ๆ เพื่อให้ไทยสามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับศักยภาพการนำเข้าของประเทศคู่ค้า

(2) กรณีที่ประเทศคู่ค้ามีศักยภาพการนำเข้าสูง แต่ระดับมูลค่าส่งออกของไทยไปประเทศนั้นๆ ยังอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย สำหรับกรณีนี้ สนค. ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องทางการค้า (Trade Complementarity Index) ประเมินความสอดคล้องกันระหว่างสินค้าที่ประเทศคู่ค้าต้องการนำเข้าจากโลกกับสินค้าที่ไทยส่งออก ดูว่าความต้องการซื้อตรงกับความต้องการขายหรือไม่ และสามารถแบ่งกลุ่มประเทศเป็น 2 กลุ่มย่อย ดังนี้

2.1) กลุ่มประเทศที่มีความต้องการซื้อตรงกับความต้องการขายอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ประเทศในภูมิภาคยุโรป 10 ประเทศ (นอร์เวย์ ฟินแลนด์ ออสเตรีย เอสโตเนีย ลิทัวเนีย โปรตุเกส ลัตเวีย สโลวัก โรมาเนีย และโครเอเชีย) และภูมิภาคเอเชียกลาง 2 ประเทศ (อาเซอร์ไบจาน และคาซัคสถาน) มีแนวทางส่งเสริมและผลักดันการส่งออกที่สำคัญ คือ “การขยายความร่วมมือและเปิดเสรีการค้าระหว่างกันมากขึ้น และเร่งศึกษาตลาดเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการค้า”

2.2) กลุ่มประเทศที่มีความต้องการซื้อตรงกับความต้องการขายอยู่ในระดับปานกลาง-น้อย ได้แก่ ปานามา และบัลแกเรีย มีแนวทางส่งเสริมและผลักดันการส่งออกที่สำคัญ คือ “ค้นหาสินค้าที่ตลาดต้องการ ส่งเสริมการตลาดรายสินค้า และผลักดันให้สินค้าไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้น”

(3) กรณีที่ประเทศคู่ค้ามีศักยภาพการนำเข้าปานกลาง แต่ความต้องการซื้อตรงกับความต้องการขายอยู่ในระดับสูง ได้แก่ โมร็อกโก เซอร์เบีย โคลัมเบีย บาห์เรน ยูเครน อูรูกวัย อาร์เจนตินา กานา และโบลิเวีย เนื่องจากความต้องการซื้อตรงกับความต้องการขาย ทำให้มีโอกาสเจาะตลาดเพิ่มขึ้น จึงควรศึกษาตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อให้ไทยสามารถส่งออกไปยังตลาดกลุ่มนี้ให้ได้มากขึ้นในอนาคต

นายภูสิตฯ กล่าวทิ้งท้ายว่า สนค. ได้นำเสนอผลการจัดทำดัชนี IPI ต่อรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) และปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นายบุญยฤทธิ์ กัลยาณมิตร) เพื่อพิจารณามอบหมายกรมที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ ในการสร้างโอกาสและขยายความสัมพันธ์ทางการค้ากับต่างประเทศ อาทิ การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าที่มีศักยภาพ (เช่น ภูมิภาคยุโรป) การส่งเสริมการส่งออกไปยังประเทศที่มีศักยภาพการนำเข้าสูง ซึ่งการจัดทำดัชนี IPI นี้ เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแผนงานกระทรวงพาณิชย์ปี 2564 ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยการเดินหน้านโยบายยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต และเร่งรัดการนำเข้าได้เข้าประเทศ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

26 เมษายน 2564

องค์ประกอบของดัชนีชี้วัดศักยภาพการนำเข้า

ดัชนีชี้วัดศักยภาพการนำเข้า						
มิติที่	1. เศรษฐกิจมหภาค	2. การค้ากับต่างประเทศ	3. ต้นทุนทางการค้าระหว่างประเทศ	4. โครงสร้างพื้นฐานทางการค้า	5. เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	6. แนวโน้มเศรษฐกิจในอนาคต (เฉลี่ย 5 ปี ข้างหน้า)
ตัวชี้วัด	1.1 สัดส่วน GDP ต่อ GDP โลก	2.1 สัดส่วนการค้าต่างประเทศต่อ GDP	3.1 อัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ย	4.1 การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชน	5.1 อัตราเงินเฟ้อ	6.1 สัดส่วนของ GDP ต่อ GDP โลก
	1.2 การขยายตัวของ GDP ที่แท้จริง	2.2 การขยายตัวของการนำเข้า	3.2 ความซับซ้อนของภาษีนำเข้า	4.2 การเข้าถึงเครือข่ายโทรศัพท์มือถือของประชาชน	5.2 อัตราการว่างงาน	6.2 การขยายตัวของ GDP ที่แท้จริง
	1.3 รายได้ต่อหัวของประชากร	2.3 สัดส่วนการนำเข้าในตลาดโลก	3.3 ความเข้มของการใช้อุปสรรคที่มีใช้ภาษี	4.3 ประสิทธิภาพการบริการขนส่งทางเรือ	5.3 ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP	6.3 รายได้ต่อหัว
	1.4 การบริโภคของครัวเรือน	2.4 การกระจายตัวของแหล่งนำเข้า	3.4 ค่าใช้จ่ายเอกสารประกอบการนำเข้า	4.4 ประสิทธิภาพการบริการขนส่งทางอากาศ	5.4 หนี้สาธารณะ ต่อ GDP	6.4 จำนวนประชากร
	1.5 จำนวนประชากร		3.5 ค่าใช้จ่ายการตรวจปล่อย ณ ด่านพรมแดน	4.5 ประสิทธิภาพการบริการขนส่งทางราง	5.5 เสถียรภาพทางการเมือง	6.5 อัตราเงินเฟ้อ
			3.6 ระยะเวลาการจัดการเอกสารประกอบการนำเข้า			6.6 ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP
			3.7 ระยะเวลาการตรวจปล่อย ณ ด่านพรมแดน			6.7 หนี้สาธารณะต่อ GDP
					6.8 อัตราการว่างงาน	

ผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดศักยภาพการนำเข้า

อันดับ	ประเทศ	คะแนน	เปลี่ยนแปลง		อันดับ	ประเทศ	คะแนน	เปลี่ยนแปลง	
			อันดับ	คะแนน				อันดับ	คะแนน
1	สหรัฐอเมริกา	73.5	-	-1.4	46	โรมาเนีย	53.9	-4	-0.7
2	จีน	68.2	-	-0.3	47	เม็กซิโก	53.7	-	+0.1
3	สิงคโปร์	68.0	-	-0.1	48	โครเอเชีย	52.6	-	-0.2
4	ฮ่องกง	67.0	-	-0.5	49	โมร็อกโก	51.4	+4	+0.5
5	เนเธอร์แลนด์	65.3	-	+0.3	50	ตุรกี	51.1	-	-0.4
6	เยอรมนี	63.7	-	-1.2	51	เปรู	50.6	+4	+0.3
7	สวิตเซอร์แลนด์	62.9	-	-0.2	52	ฟิลิปปินส์	49.6	-3	-2.0
8	ออสเตรเลีย	62.2	+1	-0.1	53	เซอร์เบีย	49.6	-1	-1.4
9	ญี่ปุ่น	61.1	+2	-0.3	54	จอร์เจีย	49.5	+5	+0.1
10	เกาหลีใต้	60.9	-	-1.4	55	กัมพูชา	49.3	+1	-0.8
11	นิวซีแลนด์	60.7	+1	-0.4	56	กรีซ	49.1	+4	+0.0
12	เดนมาร์ก	60.5	+1	-0.3	57	โคลัมเบีย	49.1	+1	-0.5
13	สหราชอาณาจักร	59.9	+4	0.1	58	บราซิล	48.9	-4	-2.0
14	นอร์เวย์	59.8	-	-1.0	59	บาห์เรน	48.7	-8	-2.4
15	สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์	59.7	-	-0.5	60	ยูเครน	48.5	+1	-0.3
16	ไอร์แลนด์	59.2	-8	-3.3	61	มอลโดวา	48.2	-4	-1.5
17	สวีเดน	59.0	-1	-0.9	62	อุรุกวัย	47.6	+1	-0.6
18	มาเลเซีย	59.0	-	-0.6	63	จอร์แดน	47.4	+9	+0.8
19	แคนาดา	59.0	+1	-0.1	64	เซเนกัล	47.2	-	-1.0
20	ฟินแลนด์	59.0	-1	-0.2	65	อาร์เมเนีย	47.1	+1	-0.6
21	ฝรั่งเศส	58.3	+6	-0.0	66	แอฟริกาใต้	46.6	+1	-1.1
22	เบลเยียม	58.0	+3	-0.5	67	เคนยา	46.6	-5	-1.8
23	สเปน	57.7	+7	+0.3	68	บังกลาเทศ	46.3	+6	-0.3
24	สาธารณรัฐเช็ก	57.5	-2	-1.6	69	กานา	46.1	+1	-1.0
25	ออสเตรีย	57.3	+3	-0.7	70	โบลีเวีย	46.0	-2	-1.6
26	ซาอุดีอาระเบีย	57.2	+20	+3.3	71	แอลเบเนีย	45.8	-6	-1.9
27	โปแลนด์	57.0	-4	-1.8	72	นามิเบีย	45.5	-3	-2.0
28	ชิลี	56.7	-2	-1.6	73	บอสเนีย	45.2	-	-1.4
29	เอสโตเนีย	56.7	-	-0.7	74	ศรีลังกา	44.9	+2	-0.1
30	ปานามา	56.4	-6	-2.2	75	บูร์กินาฟาโซ	44.1	-	-1.8
31	เวียดนาม	56.0	1	+0.0	76	มาดากัสการ์	44.0	+4	0.2
32	กาตาร์	55.8	-11	-3.3	77	มาลี	43.4	-	-0.8
33	อิสราเอล	55.7	+2	-0.0	78	คีร์กีซสถาน	42.8	+1	-1.0
34	ลิทัวเนีย	55.5	-1	-0.4	79	ยูกันดา	42.7	-8	-4.0
35	รัสเซีย	55.1	+8	+0.5	80	โมซัมบิก	42.1	+3	-0.2
36	อาเซอร์ไบจาน	55.0	+8	+0.7	81	มาลาวี	41.8	+3	+0.1
37	ฮังการี	54.8	-1	-0.7	82	ตูนิเซีย	41.4	-	-1.2
38	อิตาลี	54.7	+1	-0.5	83	แอลจีเรีย	40.7	-2	-2.0
39	โปรตุเกส	54.6	-5	-1.3	84	เอธิโอเปีย	40.7	-6	-3.3
40	ลัตเวีย	54.6	-3	-0.8	85	ไนจีเรีย	40.7	+1	+0.9
41	อินโดนีเซีย	54.4	-10	-1.8	86	มอริเตเนีย	40.0	+1	+0.6
42	อินเดีย	54.3	-2	-0.8	87	กาบอง	39.5	+2	+6.5
43	คาซัคสถาน	54.3	+2	+0.1	88	แคเมอรูน	38.7	-3	-2.3
44	บัลแกเรีย	54.2	-3	-0.5	89	อิหร่าน	35.9	-1	-1.2
45	สาธารณรัฐสโลวาเกีย	54.1	-7	-1.1					

